



DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Hristos este nădejdea noastră.

Doamne, om nu am ca dacă se va turbura apa să mă bage în scaldătoare; căci până când mergeu, altul înaintea mea se pogoară. (Ioan, 5, 7.)

Evanghelia zilei de azi ne prezintă pe un bolnav care de 12 ani, la marginea unui lac, așteaptă mântuirea. Nu poate însă să o găsească căci pentru aceasta are nevoie de ajutor străin. Anume din când în când îngerul Domnului venea și tulbura apa lacului și cine, după tulburarea apei, mai întâiu se scobora în apă, era vindecat. Dar el singur nu putea să se scoboare în apă, avea nevoie de ajutorul altuia și de jertfa aceea ca celce-l ajută să mai aștepte cu vindecarea pânăce îngerul Domnului din nou va veni. Dar nimeni nu se află cine ar face acel bine. Penrucă nimeni care este îmbrăcat în trup și oase, cu patimi și dorinți; nimeni care este rob trupului, jertfa de sine nu o face. Penruca să uiți de tine, când altul îți cere ajutorul, trebuie să fi îmbrăcat în alt om, în omul spiritual, omul care își vinde totul și merge după Domnul, care este cași Domnul care chiar și viața și o dă pentru prietenii săi.

Dar dacă o lume întreagă ne-ar fi dușmănoasă, dacă — în necazul nostru — nimanui nu i-ar veni în minte să ne întindă o mână de ajutor, dacă nimeni dintre prietenii și rudele noastre n'ar avea sufletul lui Hristos, totuș avem o nădejde în însuși Domnul care ne dă răsplată, care ne cheamă la sine pe toți cei amărăți și osteniți ca să ne mângăie și să ne ridice precum l-a ridicat pe bolnavul celce de 12 ani a așteptat, nădăjduind în Dumnezeu.

10 Maiu.

Ziua de 10 Maiu este cea mai mare sărbătoare a Neamului Românesc. Precum ziua de Paști ne amintește tuturor creștinilor, că adevărul a învins minciuna, că bunătatea și dreptatea au călcat moartea, că puterea diavolului s'a surpat, căci Hristos cel omorît a înviat din morți, așa ziua de 10 Maiu ne arată, că Neamul Românesc, prin ajutorul lui Dumnezeu și prin mintea și vitejia bărbaților lui, sdrobind toate greutățile și toate vicleșugurile, a înviat pentru o viață mai deplină și mai nouă.

Acest Neam Românesc, răsărit din vița popoarelor celor mai de frunte, din vița romană a trăit multă vreme împrăștiat peste aceste ținuturi, unde e și azi. În cursul vremilor l-au stăpânit mai multe popoare, dar au fost și două țărișoare românești libere viteze, Muntenia și Moldova, dar așezate în drumul tuturor hordelor barbare, suferind mai mult decât oricare alte țări de pe fața pământului.

Dar Dumnezeu s'a îndurat de suferințele noastre. Mai mari acestor două țărișoare au văzut că nu-i bine, că două țări de acelaș sânge și aceeaș limbă, să fie despărțite, penrucă unde-i unu nu-i putere la năcaz și la durere. Si prin mari greutăți, din două țărișoare s'a făcut una în anul 1859. În fruntea țării astfel unite, la început, stătea ca Domnitor un român, A. Ion Cuza. Ca țara să fie și mai puternică, s'a aflat de bine să se cheme de domnitor un prinț înrudit cu împărații țărilor mari din apus. Așa s'a chemat prințul Carol de Hohenzollern, nepotul împăratului german. El mai întâiu a intrat în București în ziua de 10 Maiu 1866. Carol, ocupând tronul României, a făcut rânduală în țară, a făcut drumuri, trenuri,

orașe și a întărit armata. Buzuindu-se pe puterea acestei oștiri, Carol în ziua de 10 Maiu 1877 a cîtezat să rupă legăturile ce-i mai legau țara de împărăția turcească și pleacă la războiu în contra lor și-i învinge la Plevna. După această strălucită învingere, ca România să fie și mai bine văzută înaintea altor țări, Carol a hotărît ca să se ridice țara la rangul de regat, încoronându-se în ziua de 10 Maiu 1881 cu coroana de oțel, făcută din tunurile luate la Plevna.

România acuma întărită prin unire, instărită prin bună gospodărie, luminată prin școli a putut să se gîndească și la soarta fraților, rămași sub stăpîniri streine în Basarabia, Bucovina și Ardeal.

Așa a vrut Dumnezeu ca în războiul cel mare să se sfarme toate puterile dușmănoase Românilor și prin ajutorul armelor vechei Românie și prin hotărîrea noastră slobodă să ne unim cu toții într'o țară, a noastră mare, puternică care are un viitor strălucit, România Mare. Amintirea acestei uniri o sărbătorim tot la 10 Maiu.

Să ne bucurăm în ziua învierii Neamului și să-l rugăm pe Dumnezeu ca să ne învrednicească a-i fi buni fii și viteji ostași pentruca Țara noastră mare între hoțare să fie mare în virtuți, înaintea lumii și înaintea lui Dumnezeu.



Organizarea „Agrului” în Baia-Mare și jur.

În ziua de 23 Aprilie, adică a treia zi de Paști, a luat ființă și despărțămîntul Baia-Mare și jur, al Asociațiunii generale a Românilor uniți. Cum se știe, această Asociațiune își are sediul în Cluj. Cum se vede și din numele ei prescurtat: „Agru”, — ceeace cu alte cuvinte atîta înseamnă, cât: ogor, sau cîmp de muncă, pămînt arat, care așteaptă numai să se arunce sămînta în el, — această Asociațiune are de scop, să adune pe toți credincioșii mireni uniți, ca aceștia mână în mână, alături de preoții lor, să-și apere Biserica și credința lor, de cîte ori această credință ar fi atăcată, ori primejduită din partea dușmanilor credinței noastre. Pentrucă lumea s'a stricat foarte mult în timpul din urmă și dușmanii credinței noastre catolice s'au înmulțit și a sosit timpul, cînd noi Români uniți, trebuie să arătăm cînd

va fi lipsă, că noi nu avem credința numai pe buze ci și în suflete. Și trebuie să arătăm, că noi, ca buni creștini, suntem gata ori cînd să ne apărăm credința noastră alături de preoții noștri, față de orice dușman, fără cruțare. Această sămîntă, au venit să o sămene și în Baia-Mare și jur în sufletele credincioșilor noștri, doi mari bărbați și învățați ai Bisericii noastre unite și anume: Dr. Valer Pop, însuși președintele acestei Asociațiuni și Dr. Augustin Popa, profesor de Teologie în Blaj și străduința dumnilor a fost răsplătită din partea credincioșilor noștri din acel oraș și din satele din jurul lui. Multă lume s'a adunat să asculte minunatele și înțeleptele vorbe ale acestor doi Domni pricepuți, veniți din însărcinarea conducerii dela Cluj. Dupăce dl. deputat Dr. G. Oșian, care este membrul acestei Asociațiuni în Comitetul central din Cluj i-a prezentat mulțimei adunate în mare număr în sala Teatrului orașenesc din Baia-Mare, dl. Dr. Valer Pop a ținut o caldă și înflăcărată vorbire în care a arătat cîtă răutate este în lume, cum s'a înmulțit numărul oamenilor fără de frica lui Dzeu. A arătat, că nici un popor nu poate să fie fără de credință, nu a putut și nu va putea fi fără de credință, care este singura tărie și întărire în lumea aceasta în lupta pentru viață. Numai credința creștină poate mîntui omenirea și să o ducă spre fericirea vecinică. A arătat apoi nerușinările și nelegiuirile pe cari le fac bolșevicii din Rusia, față de creștinii de acolo și a înfierat și vestejit faptele acestor nerușinați, fără de Dzeu, pe cari îi va ajunge, cînd nici nu se vor gîndi, dreapta osîndire alui Dumnezeu. A vorbit apoi dl. Dr. A. Pop despre punctele mai însemnate din statutele Asociațiuni și a dat unele îndrumări în legătură cu înscrierea de membru, care de altfel poate fi oricare credincios cu purtare bună al Bisericii noastre unite. Taxele de înscriere sînt de mai multe feluri și sînt foarte mici, așa, că oricine care vrea, mic, mare, bogat, sărac, bărbat, ori femeie, se poate înscrie. Și s'au și înscris de membru mulți din orașul Baia-Mare și Baia-Sprie și de prin satele din jur. Incurînd vor veni trimiși din partea „Agrului” și la Sighet, să se organizeze și prin Maramureș această Asociațiune. Și nu ne îndoim, că și Maramureșenii, cași ceilalți frați ai noștri întru Christos de prin celelalte orașe, pe unde încă s'au înscris cu mare însuflețire mulți, — vor ști și ei la timpul său, să se dovedească ca buni și vrednici credincioși ai Bisericii noastre române-unite și-i vor primi cu toată dragostea.



Mărturia lui Toma.

„Ce-i în mână nu-i minciună” așa zice românul, când are ceva în mână, în ce n'a avut mare nădejde. El știe că pe ce a pus mâna și l-a prins, nu poate să fie nălucă. Urechile și ochii ne înșală de multe-ori căci adesea ni se năzărește că vedem ori auzim ceva, ce nu este, ce ne inchipuim numai, dar mâna și degetele nu ne înșală nici odată.

Adevărul pe care zicătoarea românească îl spune așa de frumos, l-au cunoscut și cei de-de-mult.

Când apostolii, după moartea Domnului Isus și după învierea lui, i-au pus lui Toma că l-au văzut pe Domnul, acesta n'a vrut să creadă, l s'a părut că soților lui, celorlalți apostoli numai li s'a năzărit, li s'a părut că l-ar fi văzut pe Isus. El n'a putut să creadă că unul care era mort, ar putea să învie, oricât de mare și sfânt ar fi acela. De aceea le a spus soților săi, că nu le crede, oricâte ar vorbi, pânăcând nu-și va pune degetele în locul cuielor și mâna în coasta lui. —

Când apoi Isus Hristos li s'a arătat apostolilor și era și Toma acolo, El însuși l-a chemat să pipăie ranele lui și să numai fie necredincios, ci credincios.

Toma, pipăind cu mâna ranele Domnului celui înviat, a căzut la pământ și numai atâta a spus: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!”

Acest Toma, prin necredința și îndoiala lui, ne-a arătat mai tare decât orice că Isus Hristos aieve a înviat din morți, cu trupul său celce a fost restignit pe cruce.

De aci încolo Toma nu s'a mai îndoit, ci a crezut cu atâta sfințenie și tărie, încât a umblat și a propovăduit legea creștinească la popoarele păgâne din Asia, la Mezi, la Persi, Parți până în Indii. În orașul Melipor apoi a fost ucis cu lancea mărturisind încă odată, acuma prin faptele și prin moartea sa, că Isus aieve a înviat din morți.

A apărut cea mai efină carte de rugăciuni pentru, prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunei Sighet Piața Unirii. 25

Munca.

Pe lumea această toți trebuie să muncim, căci judecata dumnezeiască în urma păcatului strămoșesc ne-a osândit, ca să ne câștigăm prin muncă, cu sudoarea feței noastre pâinea de toate zilele. Inșă omul, cu firea sa răsvrăitoare, adesea nu vrea să se supună acestei sentințe supreme și nu muncește, sau dacă muncește nu așa lucrează cum se cuvine unui creștin bun, spre mărirea lui Dumnezeu și spre binele omeniei. Lenea, inactivitatea poate să fie peirea unei persoane, dar și munca poate să ne conducă la nefericirea temporală și veșnică, dacă nu știm să lucrăm în mod plăcut înaintea lui Dumnezeu. Pentru aceea în viața noastră două convingeri să ne conducă, întâia, ca trebuie să lucrăm și a doua ca trebuie să lucrăm și a doua că trebuie să lucrăm bine.

Omul este alcătuit din corp și din suflet. Corpul este capabil de mișcare, iar sufletul de diferite activități. Dar Dumnezeu nu i-a dat omului nimic fără scop, ci cu fiecare dar al Lui, El urmărește un plan, la împlinirea căruia noi suntem obligați să ne dăm toată străduința. Nu de aceea ne-a dat Dumnezeu diferite talente, putere corporală și sufletească, ca acelea să rămână nefolosite, ci ca ele să fie întrebuințate spre lauda Lui și spre binele nostru. Păsările au aripi — și ele zboară; corpul peștelui seamănă cu luntrea, ca el să inoate; păianjenul are în corp un suc, din care nu întârzie să-și teșe pânza. Omul e mai rău decât animalele și de multe ori nu vrea să-și folosească puterile, cu care l'a înzestrat Dumnezeu, Firea omului, îl obligă la la muncă, dar și judecata dumnezeiască îl încătușează în robia muncii.

Dar Dumnezeu, bunul nostru Tată, n'a vrut ca noi prin muncă numai să suferim, ci a legat de muncă și plăcerile cele mai nobile ale omului. A făcut Dumnezeu așa, cum face învățătorul cel bun, care dă din pedeapsă elevului, ca să citească o poveste minunată. Elevul — poate plângând-incepe să citească, dar apoi tot mai mult fermecat se adâncește în lumea poveștii și în sfârșit zice: „Ce frumoasă poveste a fost!” Așa și oamenii prin pedeapsa lui Dumnezeu, prin muncă au descoperit frumuseța lumii, au cercetat pământul, aerul și apa și au ajuns la rezultate, care singure pot ferici pe om, dacă

sunt unite cu credință adevărată, și cu supunere față de Dumnezeu. Și într'adevăr nu este mai mare plăcere, decât aceea ce simțim, când prin munca noastră, am ajuns scopul nostru. Este oare plăcere care se poate compara, cu plăcerea agriculturului ce o simte, când trimite la moară grăul, pe care cu multă trudă el l'a produs ?

Dar, ca să simțim asemenea mulțumire, trebuie ca noi să muncim bine. Munca noastră va fi bună, când prin ea nu păgubim pe altul, când ținem socoteală de Dumineci și de sărbători și când nu cruțăm oboseala noastră, Dumnezeu nu ajută pe aceia, cari vreau ca numai ei să se ferească, iar alții cari le stau în cale să piară. Să nu uităm, că fiecare om își are datoria și dreptul de a munci. Nici acela nu va avea spor la muncă, care în zile de Dumineci sau de sărbători, în loc să meargă la sf. Slujbă, muncește din greu, crezând, că munca lui valorează mai mult, decât ajutorul Domnului. După o muncă, prin care am necinstit o sărbătoare, nu putem simți îndesulirea aceea, care este întâia răsplată a muncii. Să nu cruțăm nici truda noastră, să facem tot ce facem, temeinic și exact, căci este lucru știut, că leneșul se obosește de două ori, când face lucrul și când îl reface.

Munca trebuie să fie săvârșită cu cugetul la Dumnezeu, pentru El, cu ajutorul Lui și atunci va fi muncă bună, rodnică, aducătoare de fericire nouă și altora.

Dr. Irena Berinde

Poșta administrațiunii. Dș. Dr. I. In S. Cvițam cu mulțumită abonamentele câte de 30—50 Lei primite dela dna Maria Hutira și dela domniul Iuliu Moldovan, Tiberiu Șestac, Alexandru Malușinski și Ioan Keisz din Ocna-Șugăteș.

Un sinod și un congres.

Acestea două adunări sunt în perspectivă să se țină în scurt timp în Sighet. Ambele se vor ține cu scopul, ca să se strângă legăturile sufletesti între credincioși și între biserică, ca cu puteri unite să se poată înainta spre calea mântuirii și binele bisericii.

Un sinod vicarial era nevoie să se țină de mai mult timp, însă împrejurările au făcut să nu se poată ține mai de timpuriu. Câte chestiuni nu sunt actuale, în legătură cu pastorația, cari toate așteaptă deslegare. Acestea se vor desbata cu toată serioșitatea, iar deciziunile vor fi obligatorii pentru toți preoștii, ca astfel să putem introduce o uniformitate, să nu mai fie deosebiri între diferitele parohii.

Alt eveniment mare se va produce în luna Septembrie, când „Agrul” își va ține primul congres în Sighet. Se vor aduna atunci toți reprezentanții bisericii gr. catolice din întreaga provincie mitropolitană, discutând nevoile religioase din timpurile noastre. Va fi o adevărată sărbătoare a bisericii greco-catolice din provincia mitropolitană.

În vederea acestui congres va trebui să se pregătească Maramureșul cu toată vrednicia. Constituirea „Agrului” e o necesitate iminentă. În toate parohiile se vor alcătui filiale, iar comitetul central la Sighet. În scurt timp se vor trimite statutele, regulamentul și imprimatul pentru procese verbale, cari completate se vor înainta comitetului central, să nu rămână nimenea, fără să facă parte din această asociație religioasă. Membrii ajutători plătesc anual 10 lei iar activi, anual 100 lei. Membrii pe viață 2000 lei, iar fundatorii 5000 lei.

Înființându-se „Agrul” în întreg Maramureșul, va fi un mijloc prin care se va putea lucra cu mult folos pentru binele sufletesc al credincioșilor. Atârnă dela frații preoți câtă râvnă se va depune pentru întărirea credinței și prosperarea binelui sufletesc. E timpul suprem ca să ne arătăm dragostea față de credincioșii cari sunt dați în grija și în pastorația noastră.

Pr. Ion Birlea

Calendar săptămânal.

11 — 17 Maiu 1930.

11. Dumineca paralicului (Ev. Ioan 5, 1.) M. Mochie.
12. Luni. P. Epifan.
13. Marți. M. Gliceria † 177.
14. Mercuri. M. Isidor † 250.
15. Joi. P. Pahomie † 330.
16. Vineri. P. Teodor † 368.
17. Sâmbătă. Ap. Andronic.